

XIVè CONGRÉS
ACD 2017

BADALONA
16 i 17 de març de 2017

PEU DIABÈTIC:

EL GRAN REPTE DEL SEGLE XXI

Funcionament d'una unitat de peu diabètic

Lluís Vila.

Servei d'Endocrinologia i Nutrició

Hospital Moisès Broggi - Sant Joan Despí

Guió

- Com sorgeix la necessitat
- I ara com comencem?
- Com ens Organitzem
- Primers Resultats

Guió

- **Com sorgeix la necessitat:**
 - **Una motxilla molt pesada**
 - **“Aterriza como puedas”**
 - **Un malson**
 - **Una visió global**

Guió

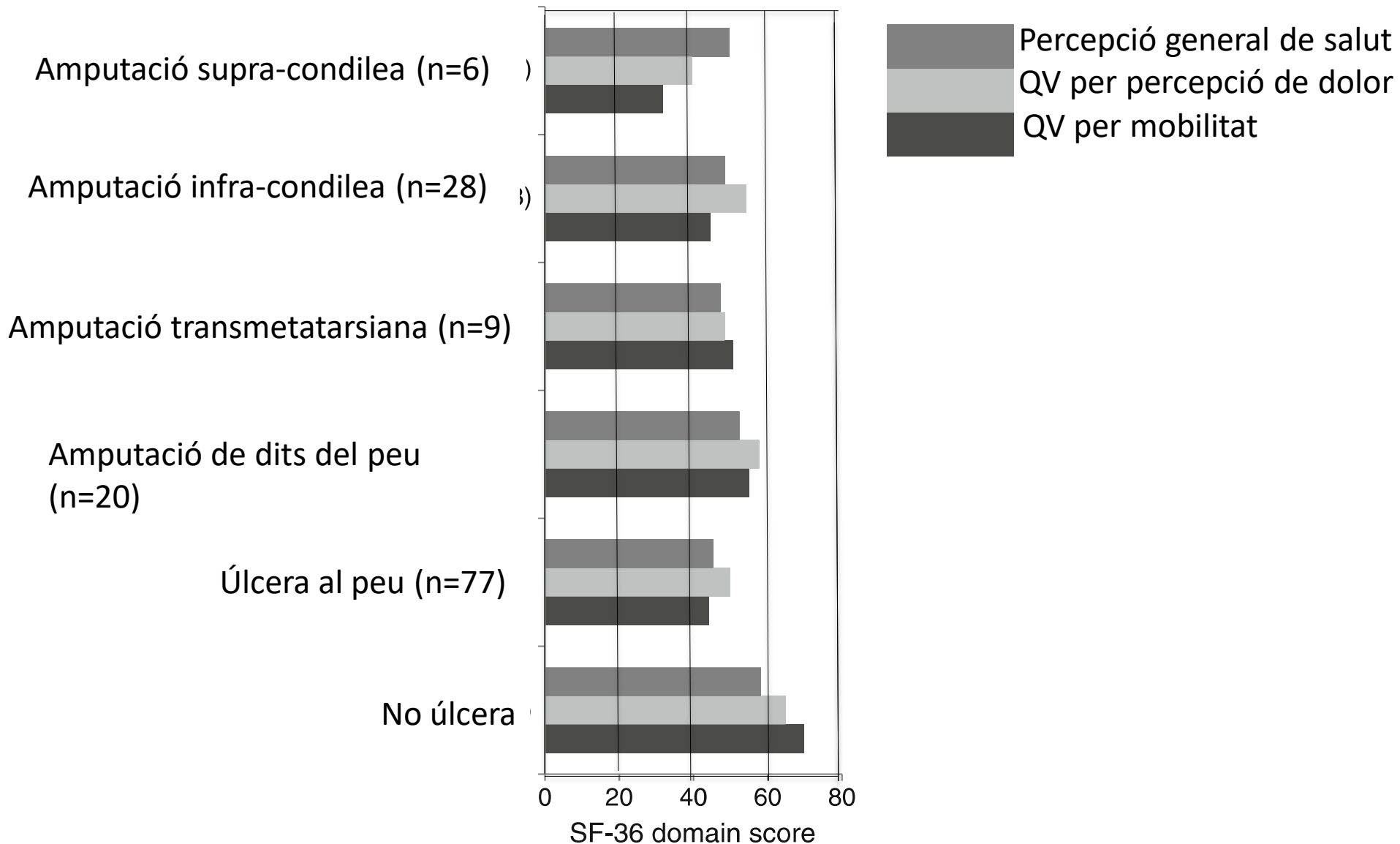
- **Com sorgeix la necessitat:**

- **Una motxilla molt pesada**

La morbi-mortalitat del peu diabètic

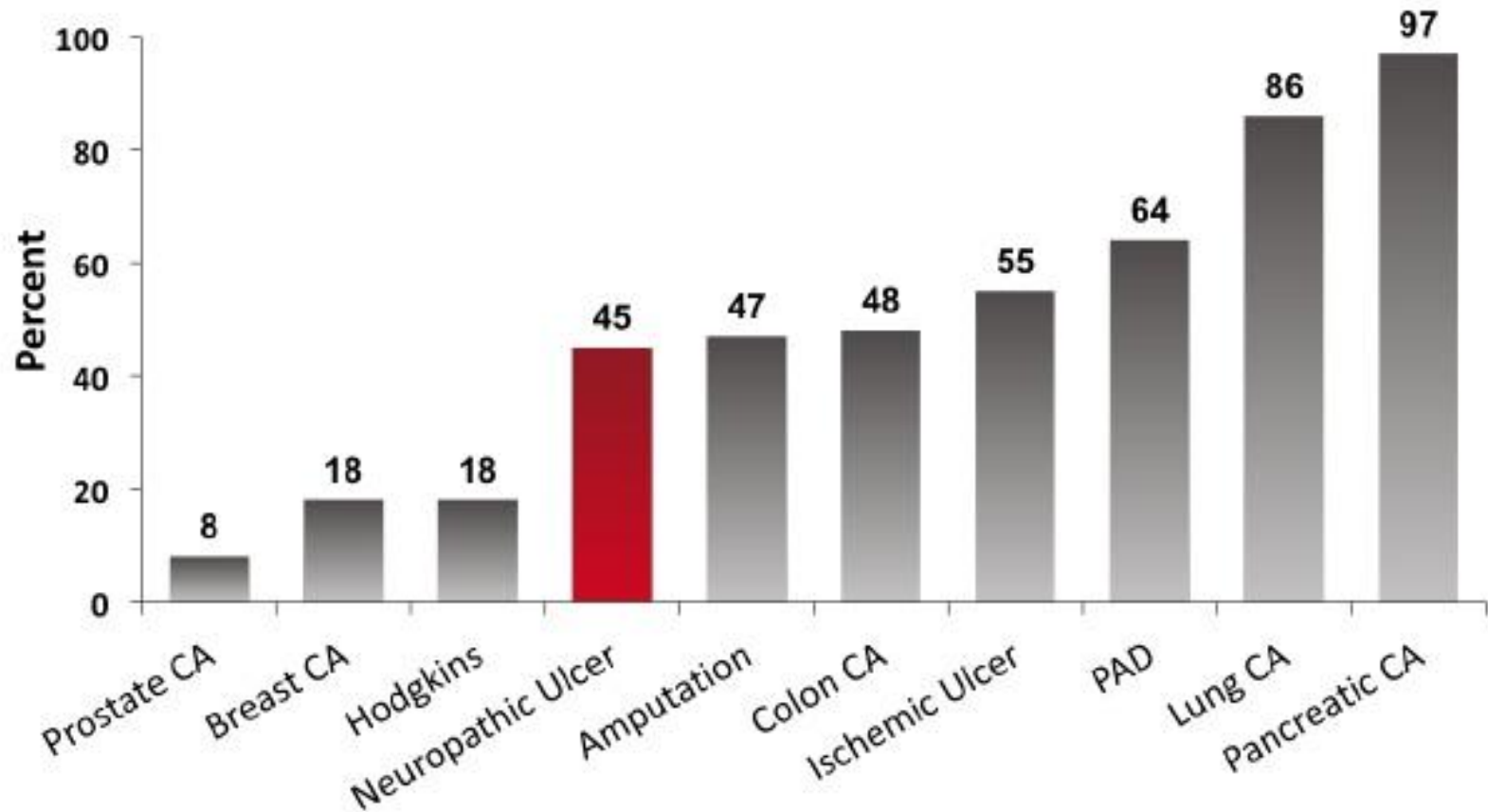

Pitjor Qualitat de Vida

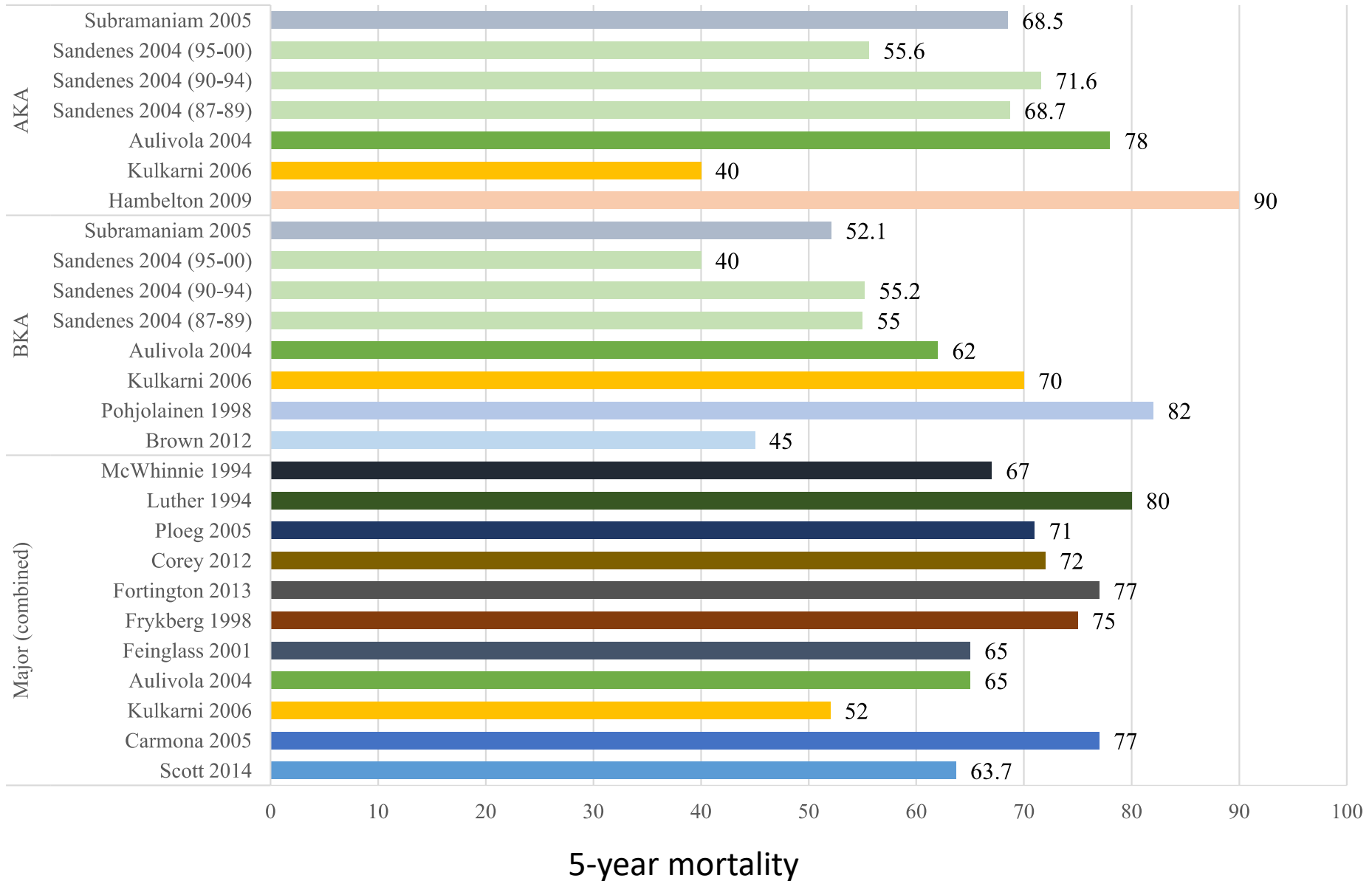
(<http://www.qualitymetric.com>).

5-Year Mortality Rates

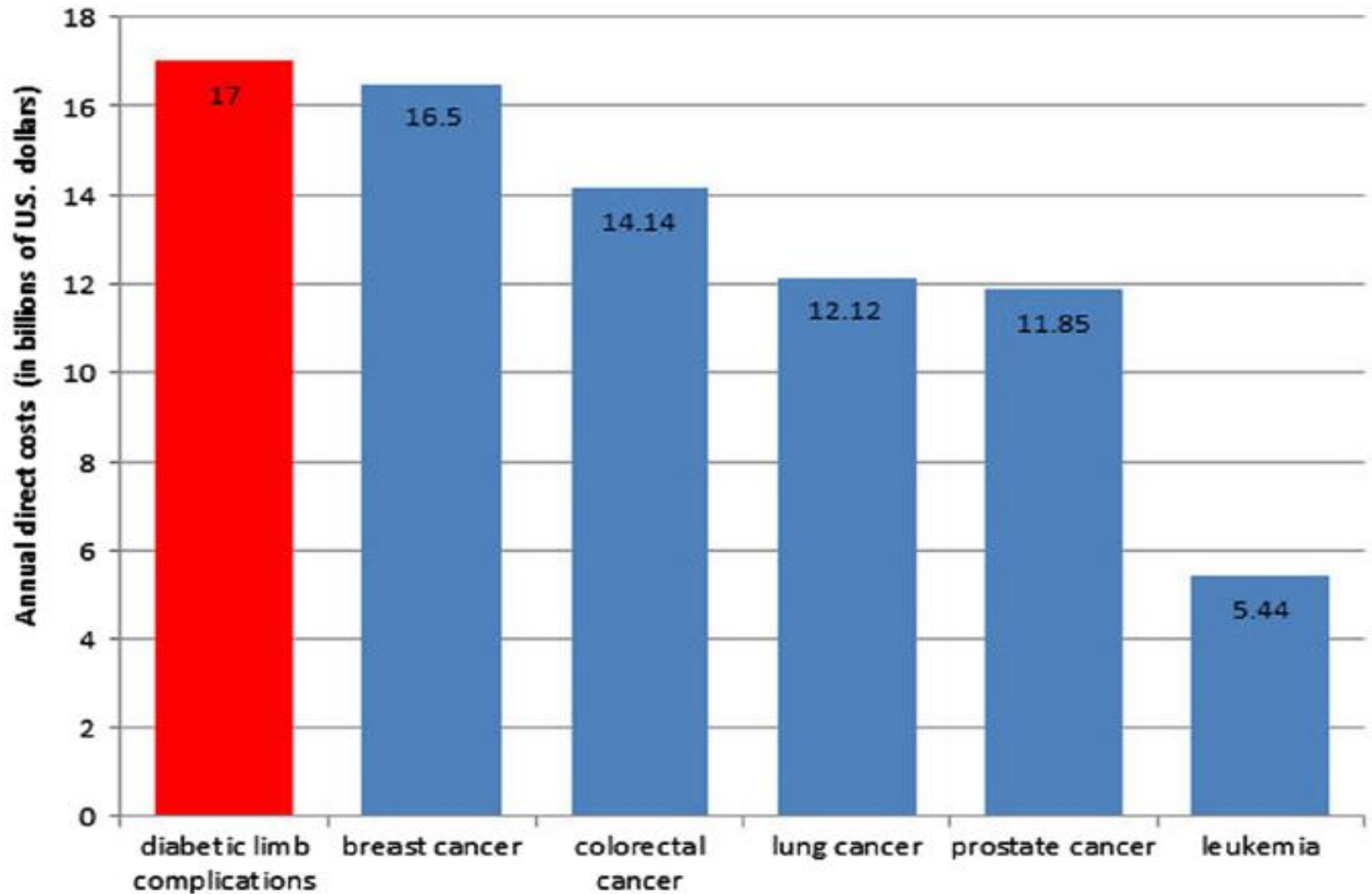

Armstrong DG, Wrobel J, Robbins JM. Guest Editorial: are diabetes-related wounds and amputations worse than cancer? *Int Wound J.* 2007;4(4):286–287

Thorud JC et al. Mortality After Nontraumatic Major Amputation Among Patients With Diabetes and Peripheral Vascular Disease: A Systematic Review. *J Foot Ankle Surg.* 2016 May-Jun;55(3):591-9.

Cost

Guió

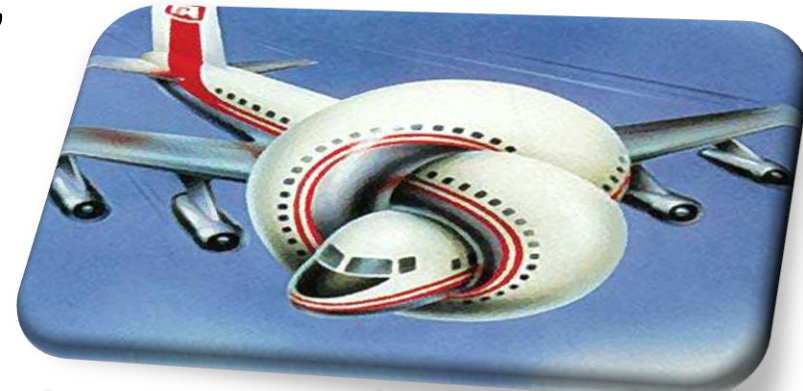
- **Com sorgeix la necessitat:**
 - **Una motxilla molt pesada**

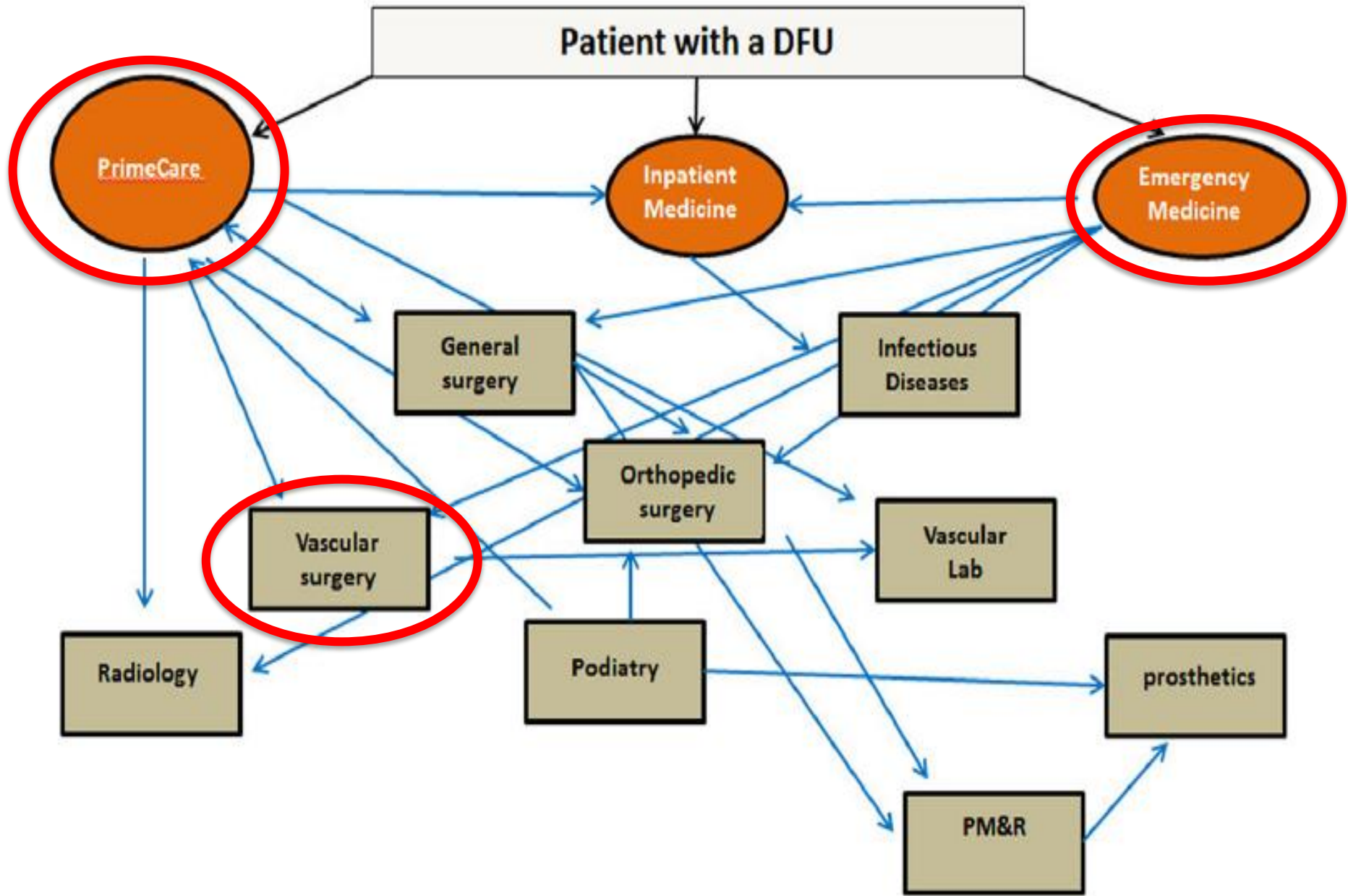
Guió

- **Com sorgeix la necessitat:**

- Una motxilla molt pesada
- “Aterriza como puedas”

- Desorganització
- Manca de coordinació entre els serveis hospitalaris
- Manca de col·laboració entre nivells assistencials
- Manca de circuits o molt complicats
-

Guió

- **Com sorgeix la necessitat:**
 - Una motxilla molt pesada
 - **“Aterriza como puedas”**

Guió

- **Com sorgeix la necessitat:**
 - Una motxilla molt pesada
 - “Aterriza como puedas”
 - **Un malson**

“Les dades més properes”

Peu DIABÈTIC

Prevalença de diabetis del 8-13%

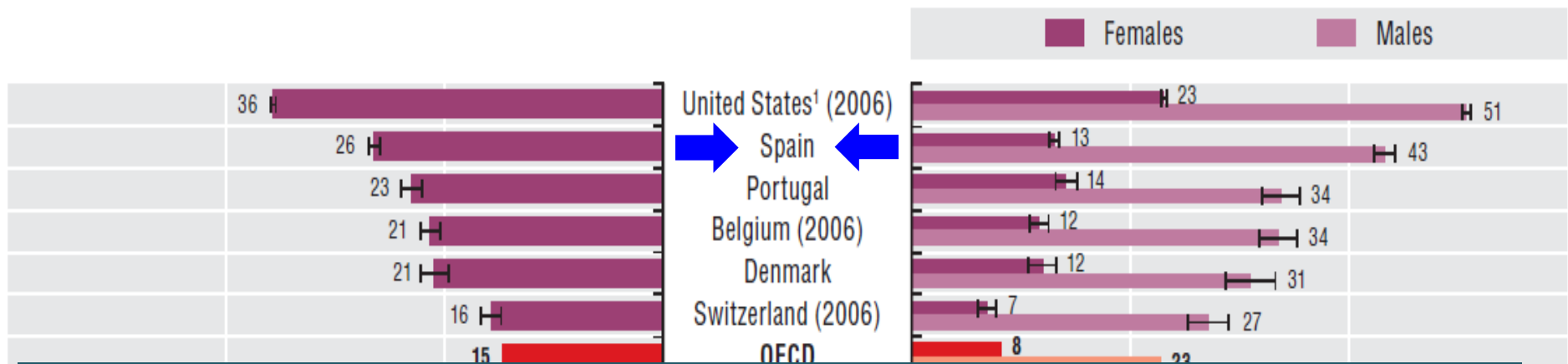
El 15 % de les persones amb diabetis poden patir una úlcera

Entre el 7 – 20 % poden patir una amputació

El 50 % de les persones que han sofert una amputació poden tenir una nova amputació en els pròxims 3 anys.

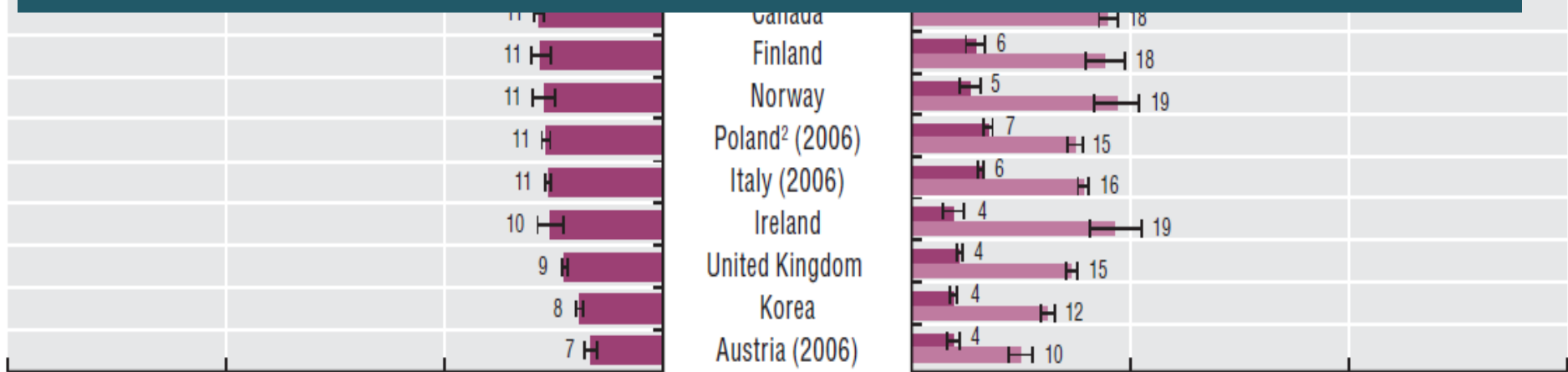
1. Boulton A et al. Lancet 2005;366:1719-24
2. A DIABETES PUBLIC HEALTH RESOURCE National Center for Chronic Disease Prevention and health Promotion - USA

5.2.1 Diabetes lower extremity amputation rates, population aged 15 and over, 2007

A Espanya 26 amputacions / 100.000 habitants

75 % de les amputacions es produeixen en DM

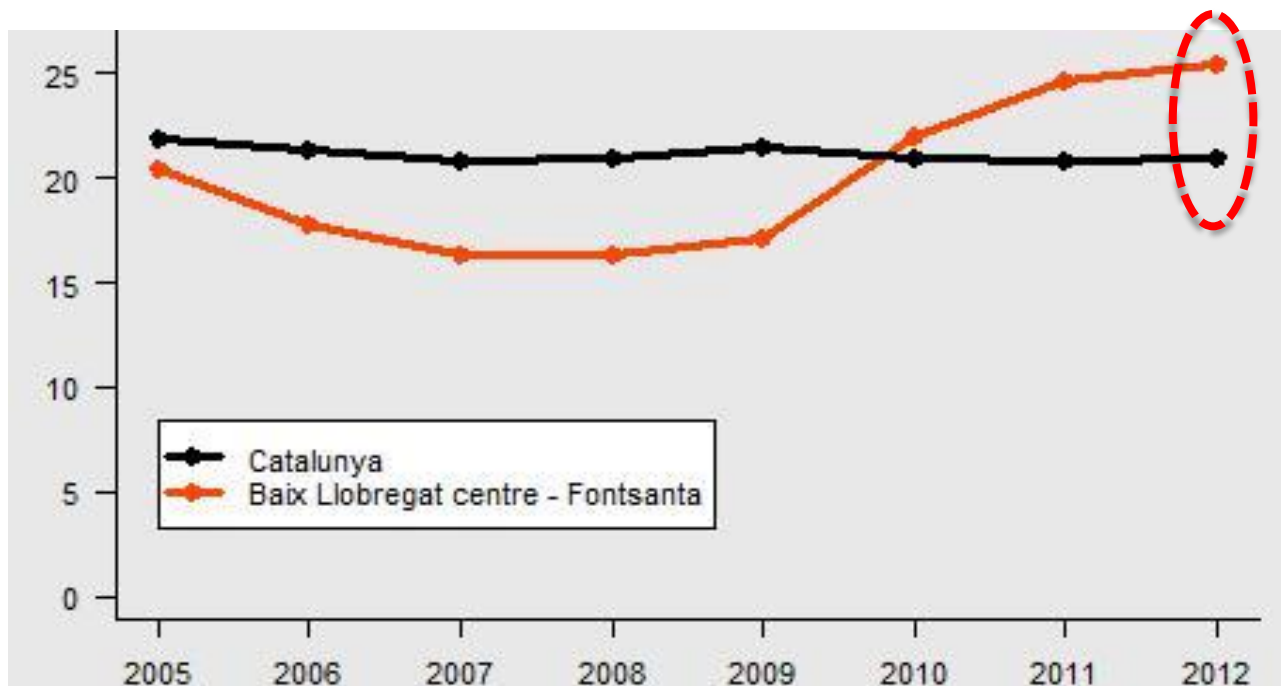
Age-sex standardised rates per 100 000 population

Age-standardised rates per 100 000 population

Dades Brutes 2012

	Baix Llobregat centre - Font Santa	Catalunya
Nombre de casos d'Amputacions	124	2.608
Taxa bruta per 100.000 habitants (> 19 anys)	25,4	21,0
Edat mitjana dels ingressos	71,7	69,7
Estada mitjana	17,6	18,3
Morbidity: Índex de Charlson	6,1	5,8
Percentatge de mortalitat	3,2	4,1

Evolució de l'indicador brut

Guió

- **Com sorgeix la necessitat:**
 - Una motxilla molt pesada
 - “Aterriza como puedas”
 - **Un malson**

Guió

- **Com sorgeix la necessitat:**
 - Una motxilla molt pesada
 - “Aterriza como puedas”
 - **Un malson**

Guió

- **Com sorgeix la necessitat:**

- Una motxilla molt pesada

- “Aterriza como puedas”

- Un malson

- Una visió global

“Avaluació IEMAC”

IEMAC-DIABETES

Instrumento de Evaluación
de modelos de atención
ante la **Cronicidad: Diabetes**

IEMAC-DIABETES

Instrumento de Evaluación
de modelos de atención
ante la **Cronicidad: Diabetes**

OCTUBRE 2013

- Participem 20 professionals de l'AP i de l'AE
- La mancança més pronunciada va ser **l'atenció al Peu diabètic**

Guió

- **Com sorgeix la necessitat**
- I ara com comencem?
- Com Funcionem:
- Primers Resultats

Guió

- Com sorgeix la necessitat
- **I ara com comencem?**
- Com ens organitzem?
- Primers Resultats

Guió

- Com sorgeix la necessitat
- **I ara com comencem?**

QUI?

Reduction in Diabetes-Related Lower-Extremity Amputations in the Netherlands: 1991-2000

Houton et al. *Diabetes Care* 2004; 27: 1042-1046.

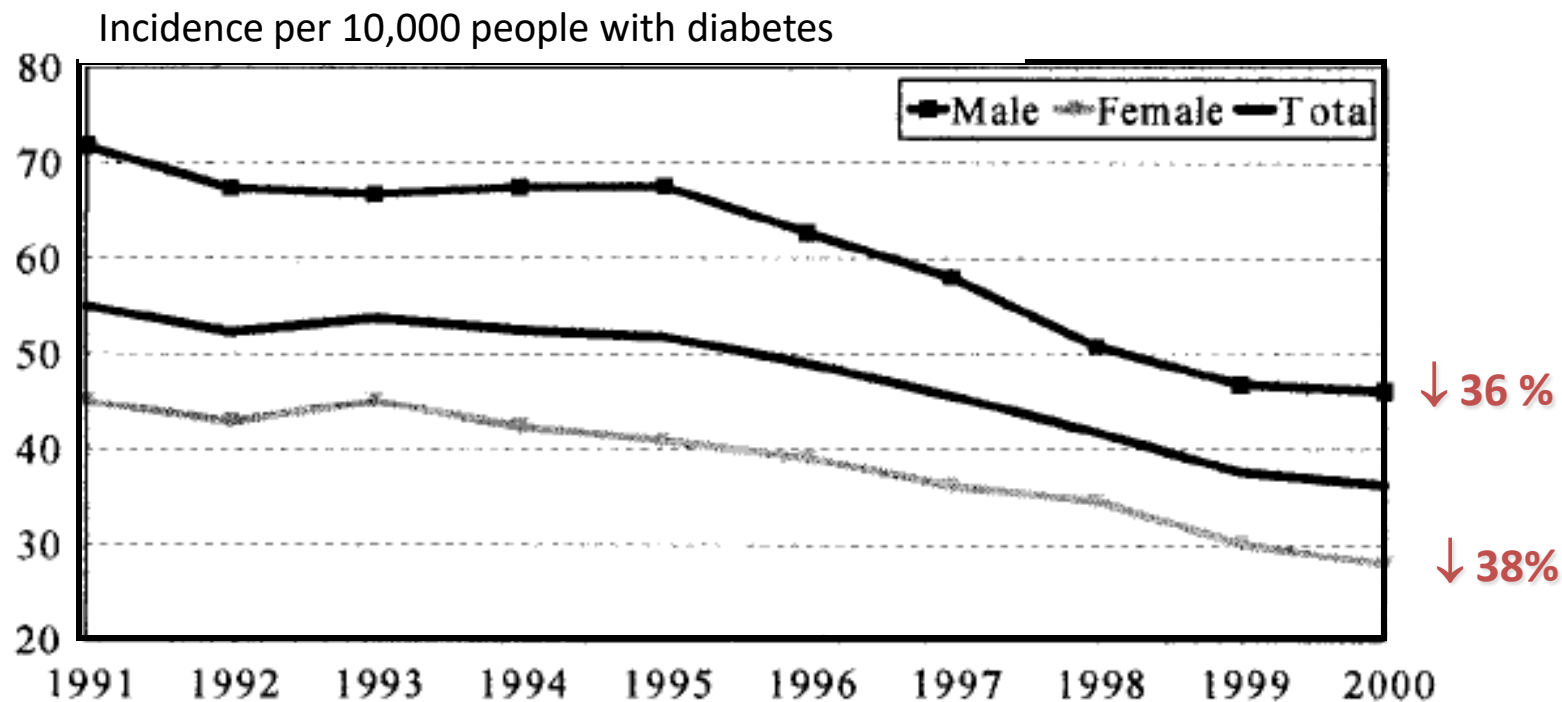

Figure 2—Incidence rates for the number of amputees per 10,000 people with diabetes in the Netherlands

Reduction in Diabetes-Related Lower-Extremity Amputations in the Netherlands: 1991-2000

Houton et al. Diabetes Care 2004; 27: 1042-1046.

Atribueixen la disminució de les amputacions a:

- L'augment del % d'Hospitals amb podòleg
- L'augment dels equips multidisciplinaris (del 16 al 40%)
- A 1998 s'estableix un Consensus Nacional de Peu Diabètic
- S'incrementa la Cirurgia preventiva, i una Cirurgia més agressiva per la malaltia arterial obstructiva perifèrica.

Reduction in Diabetes-Related Lower-Extremity Amputations in the Netherlands: 1991-2000

Houton et al. *Diabetes Care* 2004; 27: 1042-1046.

Atribueixen la disminució de les amputacions a:

- L'augment del % **d' Hospitals amb podòleg**
- L'augment dels **equips multidisciplinaris** (del 16 al 40%)
- A 1998 s'estableix un Consensus Nacional de Peu Diabètic
- S'incrementa la Cirurgia preventiva, i una Cirurgia més agressiva per la malaltia arterial obstructiva perifèrica.

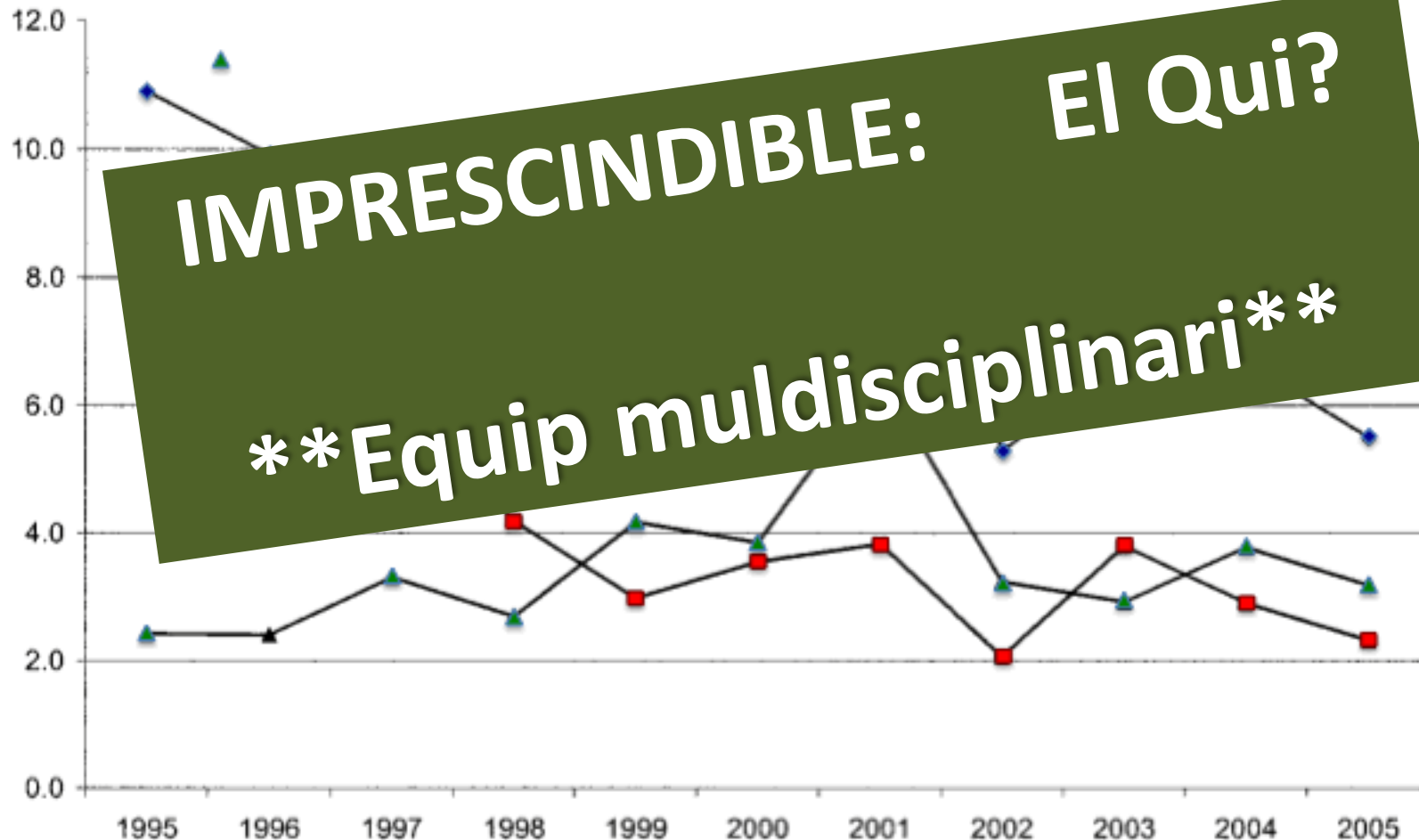
Reduction in Diabetic Amputations Over 11 Years in a Defined U.K. Population

Benefits of multidisciplinary team work and continuous prospective audit

SINGHAN KRISHNAN, MRCP
FIONA NASH, RGN
NEIL BAKER, BSC

DUNCAN FOWLER, MD
GERRY RAYMAN, MD

DIABETES CARE, VOLUME 31, NUMBER 1, JANUARY 2008

Changes in amputation rates expressed per 100,000 of the general population for total (♦), major (■), and minor (▲) amputations

Rith-Najarian et al. Reducing lower-extremity amputations due to diabetes. Application of the staged diabetes management approach in a primary care setting. *J Fam Pract* 1998; 47(2): 127-32

IMPRESCINDIBLE:

**** Coordinació internivells****

Pe... ed diabetes management"

Atenc... de protecció

Implantació de Guia clínica

29 amputacions /1000 diab/4a

21 amputacions /1000 diab/4a

15 amputacions /1000 diab/4a

QUI?

MODALITATS D'EQUIPS (IWGDF)

EQUIP BÀSIC

- Metge/essa de família
- Infermer/a educador/a
- Podòleg/loga

Podòlegs acreditats
de zona

EQUIP AVANÇAT

- Cirurgia ortopèdica
- Cirurgia plàstica
- Cirurgia vascular
- Endocrinologia
- Hospitalització a Domicili
- Infermera educadora
- Infermera experta en úlceres
- Medicina hiperbàrica
- Especialista en infeccioses
- Podòloga
- Rehabilitació

- Cribratge del peu de risc i detecció de problemes: hiperqueratosis, deformitats, ...
- Tractament bàsic dels problemes lleus (micosis, petites úlceres,)

MODALITATS D'EQUIPS (IWGDF)

EQUIP BÀSIC

- Metge/essa de família
- Infermer/a educador/a
- Podòleg/loga

Podòlegs acreditats
de zona

EQUIP AVANÇAT

- **Cirurgia ortopèdica**
- Cirurgia plàstica
- **Cirurgia vascular**
- **Endocrinologia**
- Hospitalització a Domicili
- Infermera educadora
- **Infermera experta en úlceres**
- Medicina hiperbàrica
- **Especialista en infeccioses**
- **Podòloga**
- Rehabilitació

- Cribratge del peu de risc i detecció de problemes: hiperqueratosis, deformitats, ...
- Tractament bàsic dels problemes lleus (micosis, petites úlceres,)

Avaluació multidisciplinària i tractament de casos complexos que necessitin:

- Suport quirúrgic reparador (Cirurgia Ortopèdica, Cirurgia Plàstica)
- Revascularització (Cirurgia Vasculat)
- Suport podològic
- Cures complexes (Infermera experta en úlceres)
- Suport mèdic-metabòlic (Endocrinologia, Expertesa en Infeccioses)
- Rehabilitació (Servei de Rehabilitació)
- Suport de situacions especials (Tractament amb Oxigenoteràpia Hiperbàrica).

Guió

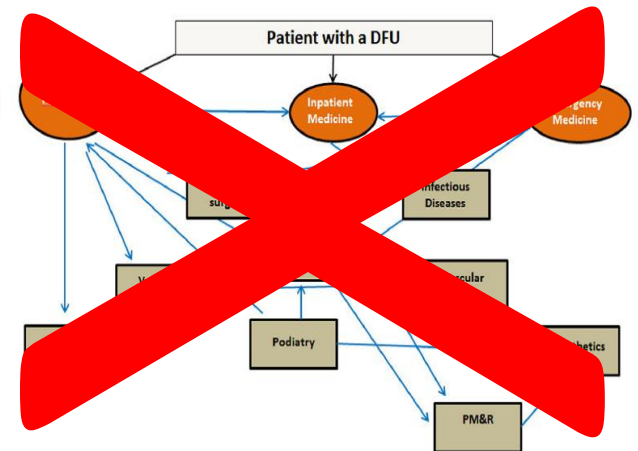
- Com sorgeix la necessitat
- **I ara com comencem?**
- Com ens organitzem?
- Primers Resultats

Guió

- Com sorgeix la necessitat
- I ara com comencem?

- **Com ens organitzem?**

- Coordinació amb Atenció Primària
- Com s'accedeix a la UPD
- Funcionament intern de la UPD

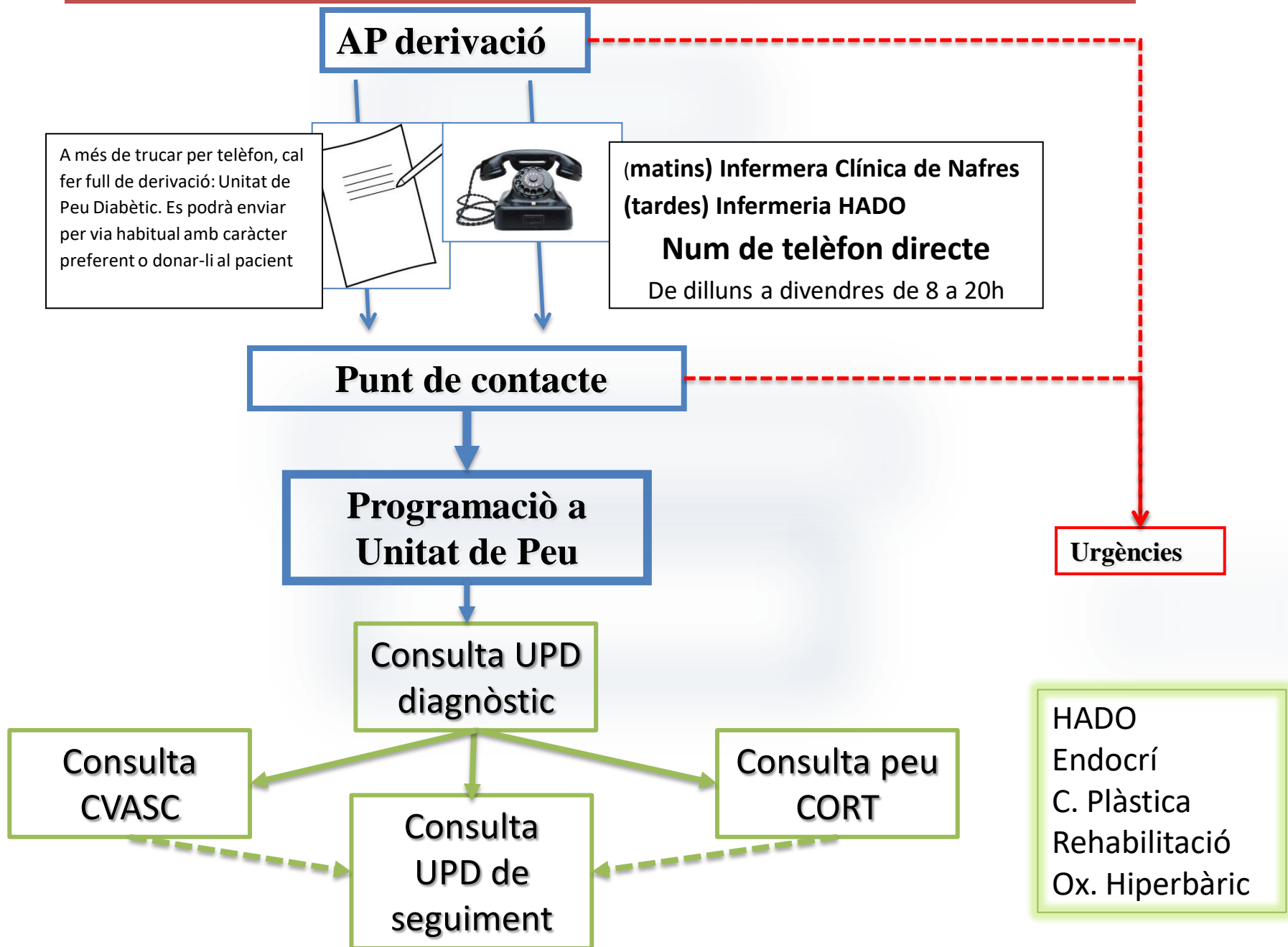
- **Criteris de derivació** (Ruta de diabetis)
- **Consultories presencials**
- **Formació:** S'han fet 3 cursos-taller de peu diabètic pels professionals de la nostra àrea (2014-2015-2016)
- **Obrir la UPD:** potenciar la sessió clínica mensual de la UPD

Críteris de Derivació de l'AP a la UPD

- **Peu de risc elevat (R3):** insensibilitat amb o sense isquèmia amb deformacions, quan es preveu la correcció quirúrgica com una probable opció.
- Sospita d'un peu de **Charcot**
- **Úlceres amb infecció de grau 3** (classificació de PEDIS):
 - ✓ La zona afectada (cel·lulitis, l'eritema, o pus) és > 2 cm des de les bores de la úlcera.
 - ✓ Afecta zones més profundes que la pell, arribant a la musculatura o a l'os (per exemple: abscess*, osteomielitis, artritis sèptica, fascitis) però no hi ha afectació general
- **Úlcera d'evolució tòrpida** o de la que no s'aprecien canvis de millora en 15 dies de tractament i/o sospita d'osteolisi

* (valorar si urgències)

Com s'accedeix a la UPD i funcionament

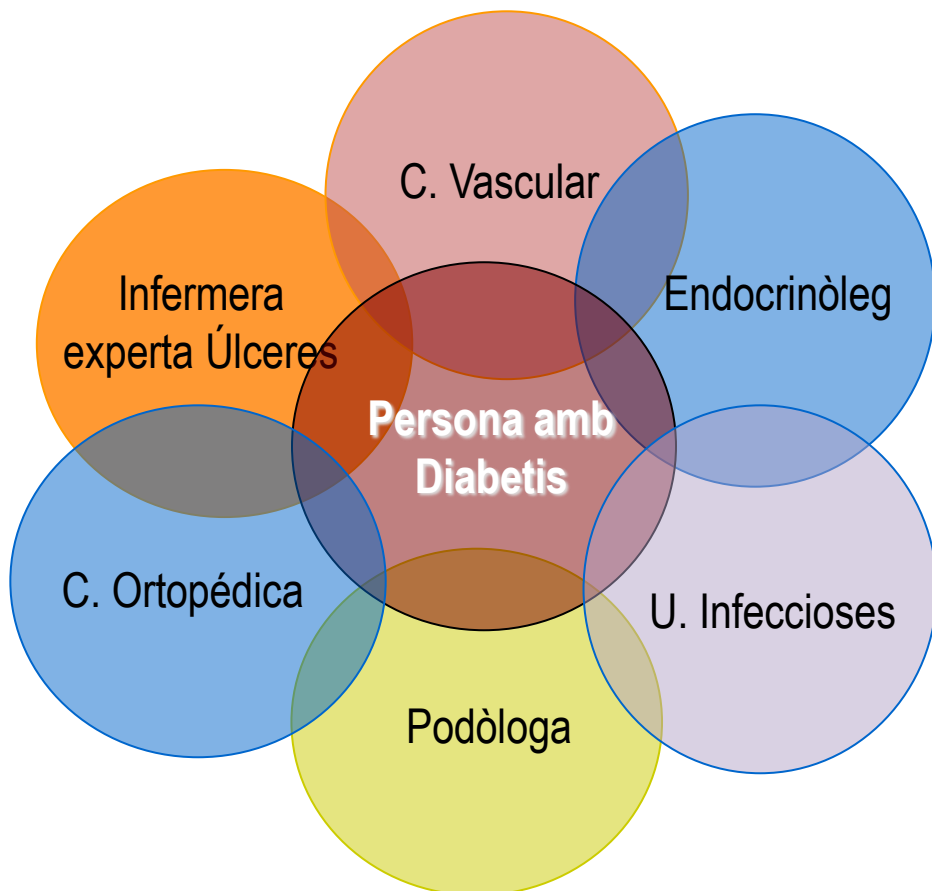

Con s'accedeix ala UPD i Funcionament

Pacient amb Criteris de Derivació

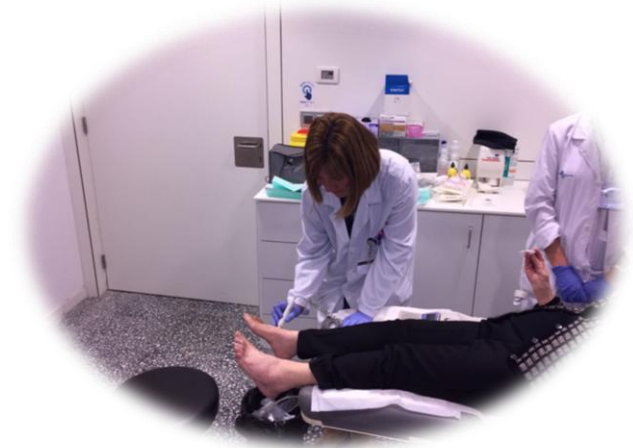
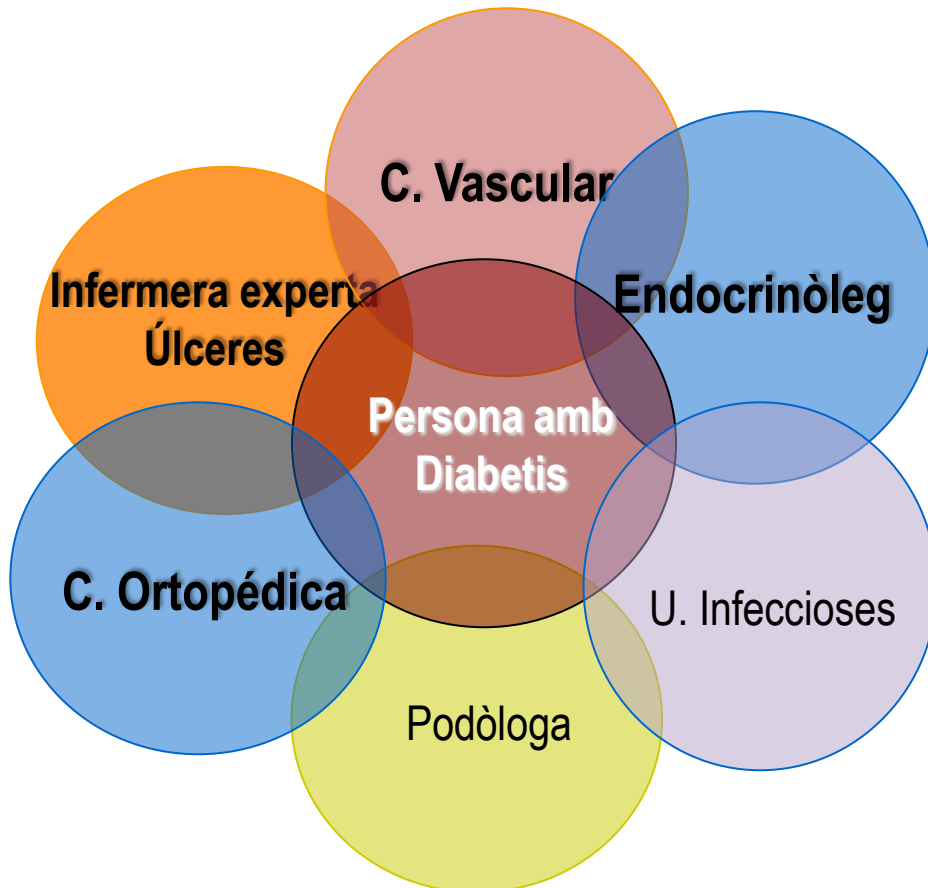
UNITAT DE PEU DIABÈTIC
1ª Visita: Equip Multidisciplinari

Pacient amb Criteris de Derivació

UNITAT DE PEU DIABÈTIC
1ª Visita: Equip Multidisciplinari

Pacient amb Criteris de Derivació

UNITAT DE PEU DIABÈTIC
1ª Visita: Equip Multidisciplinari

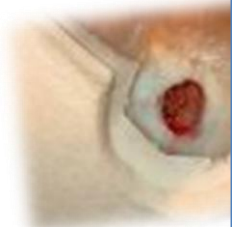
1. Diagnòstic

- Exploració
- RX
- Cultiu
- Valoració metabòlica

2. Tractament inicial

- Desbridament, deslaminació...
- Cura Tòpica
- Es valora i s'aconsella canvi de calçat
- S'aplica descàrrega
- Es valora antibioticoteràpia empírica
- Reajust tractament hipoglicemiant, si cal

3. Es planteja un pla i registre

Guió

- Com sorgeix la necessitat
- I ara com comencem?
- **Com ens organitzem?**
- Primers Resultats

Guió

- Com sorgeix la necessitat
- I ara com comencem?
- Com ens organitzem?
- **Primers Resultats**

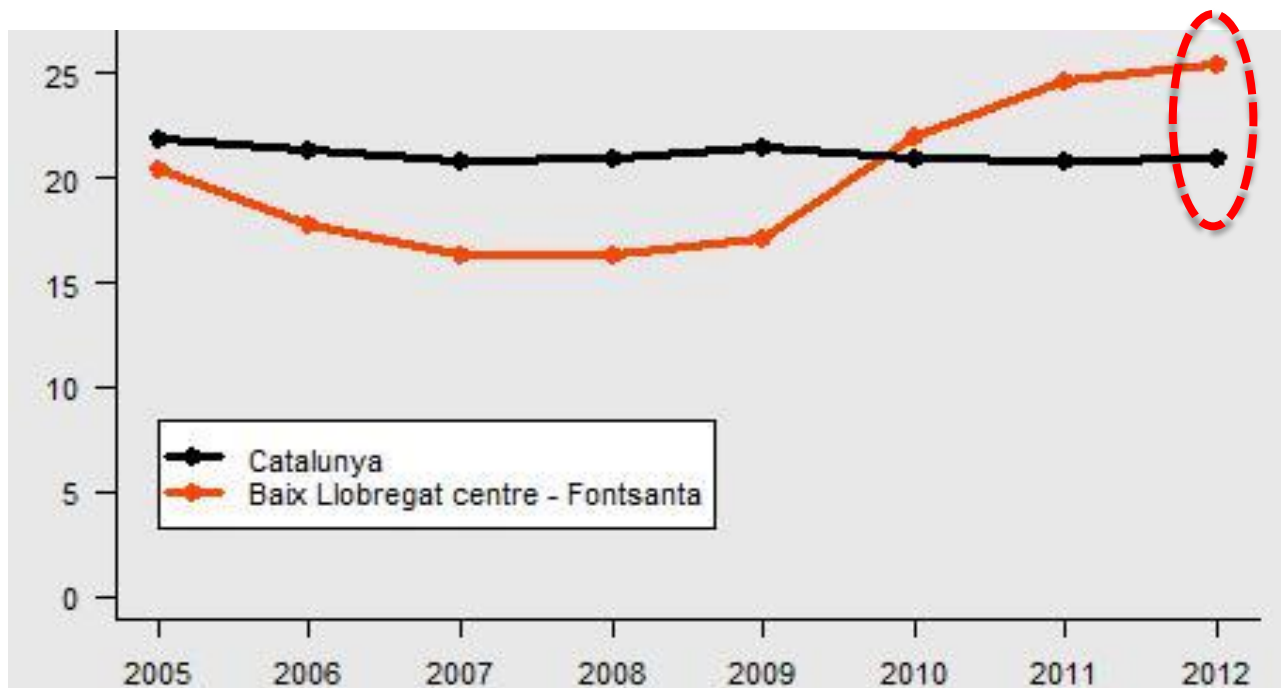
Activitat des de març 2015 a març 217

- Primeres visites 150 pacients
- Segones visites 102
 - Visita única 48 pacients
 - 1^a + 1 visita 29
 - 1^a + 2 visites 10
 - 1^a + 3 visites 3
 - 1^a + ≥ 4 visites 9

Dades Brutes 2012

	Baix Llobregat centre - Font Santa	Catalunya
Nombre de casos d'Amputacions	124	2.608
Taxa bruta per 100.000 habitants (> 19 anys)	25,4	21,0
Edat mitjana dels ingressos	71,7	69,7
Estada mitjana	17,6	18,3
Morbidity: Índex de Charlson	6,1	5,8
Percentatge de mortalitat	3,2	4,1

Evolució de l'indicador brut

Ingressos per amputaciopns anys 2015

IQP16: Índex estandarditzat d'hospitalitzacions per amputacions en les EEII en malats diabètics. Any 2015.

AT Barcelona - Sud

AGA B. Llob centre i Font Santa - L'H N

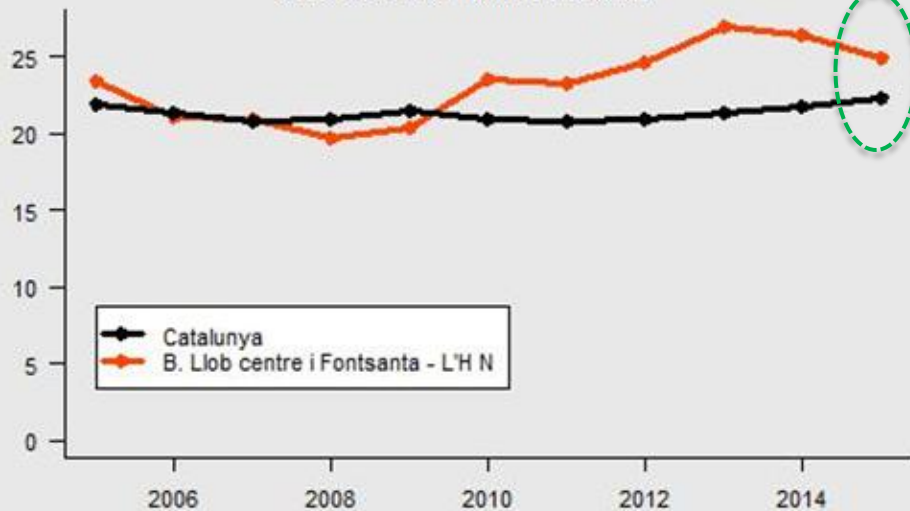
Benchmarking

Altres IQP

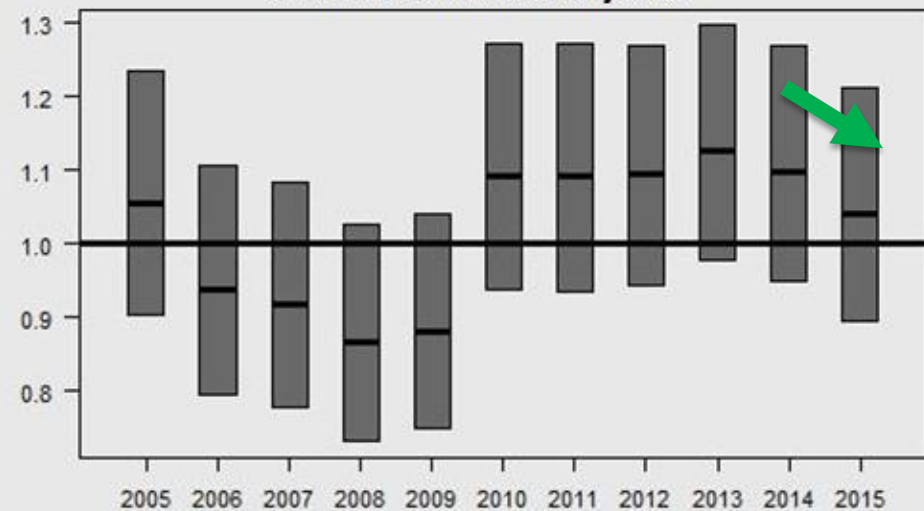
Indicadors relacionats

Metodologia

Evolució de l'indicador brut

Evolució de l'indicador ajustat

L'any dels gràfics fa referència a l'indicador (bianual), no a l'any dels contactes

Marta Oña
Inf. Exp. Úlceres

Judith Valera
C. Vascular

Ana Coloma
Infeccioses

Lluís Vila
Endocrí

Núria Puig
Podòloga

Juan Rios
C. Ortopèdica

Moltes gràcies

